

Redacțiunea Administrațiunea
TIPONTEHNIC:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Brisori neformatate nu se pri-
mesec. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Redacțiunea de administrație:
Brașov, piața mare Nr. 22
Inserate mai presede în Viena
Indolj's Mease, Haasenstein & Volger
(Otho Haas), "Anri" Schalek, Alois
Herd' in Duha, A. Oppelt, J. Don-
nerberg' in Buapate: A. V. Gold-
berger in on Mease, Kitzstein Bernat:
in Frankfurt: G. J. Dambö; in Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o seriă
garmondu pe o colônă 6 or.
și 80 or. imbru pentru o pu-
blicitate. Publicații mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
seră 10 or. v. a. s. 80 ani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIII.

"Gazeta" este în să-care și.
Abonamente pentru Anstio-Ungaria!
Pe unu an 12 fl., pe șes- lună
6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șes-
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din intru și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piațamasa
Nr. 22, etagiul I.: pe unu an
10 fl., pe șes- luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în
casă: Pe unu an 12 fl., pe
șes- luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 or. v. a. s. 80
15 bani.
Atâtă abonamentele câtă și
inserțiunile suntă a se plă-
ta înainte.

Nr. 262.

Brașov, Vineri 23 Noemvre (5 Decemvrie)

1890.

Brașov, 22 Noemvre v. 1890.

Era unu timp când, pe teme-
liu politice conciliante inaugurate
de Deak și Eötvös la 1868, se
credea încă, că statul este dator
să îmbrățișeze cu aceeași căldură
învățământul tuturor naționalită-
ților și să ajute și sprijinească
unde pôte lățirea și înaintarea lui.

Dacă astăzi mii și mii de școle
poporale sunt susținute de cătră
bisericele autonome, cari după lege
sunt patronele culturai naționale
a diferitelor popore, atunci statul
este liberat de o grea sarcină,
pe care în lipsa jertfelor din
partea bisericilor autonome,
ar trebui s'o pörte însuși. De aci
urmază, că statul nu numai că
e dator să scuti și a garanta li-
bertatea dezvoltării acestor așe-
dăminte de cultură bisericesci-na-
ționale, dör este chiar obligat de
a jertfi din parte-și totu ce se pôte
pentru de a veni în ajutorul bi-
sericilor acolo, unde acestea nu-și
pot ajuta cu propriile mijloce.
Și acesta cu atât mai vörtoșu, cu
cätă la visteria statului contribuie
în egală măsură toți cetățenii sta-
tului, fără deosebire de naționa-
litate.

Dör dacă au domnit și ase-
meni principii înainte de asta cu
22 de ani, apoi putem dörice, că
astăzi n'a mai rămasă nici urmă
din ele. Direcțiunea, ce o ia aci
modul de cugetare alu celor, ce
ședă pe băncile guvernului și ale
dietei, este atât de opusă princi-
piilor, ce au dat nascere legi-
gilor din 1868, încätă nu scie
omul ce se dörice: fost'au ne-
buni aceia, cari au adusă acele
legi, ori suntem nebuni noi, cari
am așteptat și așteptăm, ca
să fia altfelu interpretate, de cum
sunt, de cătră puternicii dörice.

Desbaterea asupra bugetului
cultelor și instrucțiunei publice,
ce s'a ținut döricele acestea în dietă,

ne arată, că d-lu ministru Csaky
și cu corifeii maghiarisărei, cari
ilă încungiră, nu mai consideră
aci dezvoltarea învățământului au-
tonom alu bisericilor ca unu
folos, ci numai ca o greutate și
calamitate pentru stat, și por-
nind din această idee falsă d-lu
Csaky nu admite datoria statului
de a sprigini cultura poporelor
nemaghiare, și dacă cu toate
se gândesce la o mai bună dota-
țiune a învățătorilor la școlele
poporale, și adevă nu numai la cele
de stat și comunale, ci și la cele
confesionale, o face numai cu
scop de a împiedeca învățământul
în școlele profesionale nemaghiare.

Dörice ministrul, că confesiu-
nile în multe locuri neputend să
asigure învățătorilor unu salar
minimal de 300 fl., va trebui
statul să le dea ajutor, și acesta
ilă va costa cam 6—7 sute de
mii de florini, dör ajutorul acesta
ilă va da statul numai spre a-și
asigura dreptul de ingerință la
denumirea învățătorilor.

Cu alte cuvinte, d-lu Csaky
privesce törēmulu învățământului
poporal ca unu törēm de cuce-
rire pentru stat, care după con-
ceptele sale șovinistice, este o di-
laniă cu totul deosebită de des-
voltarea și aspirațiunile de cultură
ale poporelor sale nemaghiare,
Căci fiind vorba de drepturi
anumite, cari se i-se asigure sta-
tului, și de ingerința lui, nu mai
începe îndoelă, că aceste drepturi
și această ingerință au de scop
numai și numai maghiarisarea.
Pentru a ne face să înțelegem a-
cesta nu mai era de lipsă ca d-lu
Csaky să pună în legătură proie-
ctul de lege, ce promite că-lu va
presenta în această materie a sa-
larisării învățătorilor, cu proie-
ctul de lege, deja prezentat di-
etei, alu asilurilor de copii, dörice
că aceste sunt două probleme

mar, cari în viitor voru spori în
modu însemnat bugetul statului.

Problemele nenorocite, cu cari
se ocupă guvernul și dieta, ni
suntă prea destul cunoscute. A-
ceste toate isvoresc din acea idee
fatală, că statul are și trebuie
să urmărescă scopuri deosebite
de scopurile de viță ale ma-
jorității populațiunei sale, și că
bugetul statului, la care contri-
buim cu toții, trebuie să fia folo-
sit pentru de a nimici cultura
noștră, a Nemaghiarilor.

Nu vedă puternicii dörice, că
prin procederea lor orbă și pă-
timașă nu facă altă, decât că
taiă cele mai puternice artere de
viță ale statului?

DIN AFARĂ.

Ambasadorul Austriei la Quirinal.

Diarul „La France“ i-se scrie din
Roma cu data de 26 Noemvre, că un
neplăcut incident s'a întâmplat în
acea dörice în Quirinal. Regele Umberto,
primind în audiență pe ambasadorul
Austriei, i-a cerut acestui din urmă
sciri despre împărătesa Austriei. Amba-
sadorul răspunde, că sănătatea suve-
ranei, lasă mult de dörice. Elă declară
apoi, că Majestatea sa, cu ocazia re-
cente sale călătorii prin Roma, nu a
putut face o vizită familiei regale ita-
liane, deore-ce a călătorit în celă mai
strictu incognito.

În urma acestor cuvinte ale am-
basadorului, Regele a terminat im-
ediat conversațiunea, salutând pe am-
basador, care s'a retras apoi nu pu-
țin supărat.

Călări de graniță în Serbia.

Din Belgrad se telegrafiază, că
Arnăuții au năvălit din nou pe teri-
tul sərbesc de lângă Ivanița și Pro-
cuplie. Pe doi păzitori dela graniță i-au
ucis, er pe unul l'au făcut prizoner
și l'au dus cu dörice. De asemenea au
mai atacat Arnăuții și sentinela dela
Caraula, unde pe șeful sentinei ilă

impușcară, er pe unul dintre păzitoru
ilă răniră greu.

Conflictul dintre Pörta și Patriarhatu.

Neînțelegerile dintre Pörta și Pa-
triarhatu sunt pe cale a se regula.
Patriarhul nu a câștigat nimic cu
închiderea bisericilor cum așteptase,
pentru că poporul nu s'a resculat în
contra puterei turcesci, ci s'au privit
lucrurile indiferent s'au adresându-se
cătră patriarhatu, a pretinsă numai des-
chiderea bisericilor, cea-ce în multe lo-
curi s'a și întâmplat. Pörta însăși e
föte conciliantă, și la ordinul ei din
13 Noemvre în care se dispune regu-
larea cestiunei, sigur se va supune și
patriarhul, cu atât mai vörtoșu
cu cätă sprijinul din afară la care
a contat elă, nu l'a primită nici din-
tr'o parte. Din Constantinopol se
mai scrie, că anumite cercuri prevedeau
deja de mai înainte, că închiderea bi-
sericilor din partea patriarhului nu va
produce nici o impresiune deosebită
asupra Sultanului. Atitudinea Pörții
și măsurile ei luate în privința acesta
sunt aprobate și de celelalte puteri,
afară de Rusia, care stă în rezervă.

Serbare militară la Berlinu.

În ziua de 1 Decemvre s'a serbat
la Berlinu a 250 aniversare dela urcarea
pe tron a principelui elector Frideric Wil-
helm. Împăratul merse și depuse însuși
o coronă de lauri pe statua principelui și
finu apoi în fața trupelor și autori-
tăților militare unu discurs, în care
arăta faptele marelui principe, care a
rădicat statul Brandenburgului din deca-
dință și a pus pöra fundamentală pen-
tru mărirea Brandenburgului, a Persiei
și a Germaniei. Apoi arată virtuțile mili-
tare dovedite de acesta pe câmpul de
rșboiu și termină recomandând celor
de față, ca să urmeze virtuțile și faptele
marelui principe. Împăratul dădu în
memoria acestei dörice unu ordin de dörice
cătră armată, în care dörice, că înființarea
armatei permanente a fostă basa progre-
sării puterii statului. Totodată împăra-
tul ordonă să se depună toate trofeele
din acele timpuri gloriose pe piedesta-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Unul ca o sută din tagma bărbaților neresistibili.

Din observările unei femei cochete, de M.
Viola; comunicată de Camil B....

Disa înțeleptului rege Solomonu:
„Totul este vanitate“, au interpretat o
urmași lui, așa că totu ce pörta fuste
e van, pe când elă au făcut alusiune
numai la deșertăciunea vieții omenesci.
Ori cum s'ar interpreta însă acea dörice
ea este corectă în amândouă privințele,
numai d-nii interpreți merg cam prea
departe, când totă vanitatea o încarcă
numai pe urmerii femeilor, er pentru
dörice nu voru să rețină mai mult,
decătă numai pe cätă pôte suporta un
bărbat fără să renunțe la demnitatea
lui de virilitate.

Nu începe nici o îndoială, că toate
femeile sunt vane, însă vanitatea e așa
de strinsă legată de frumșetă, încätă
adesea una fără alta nici n'ar pôte
esista. Se pôte chiar susține, că frumșetă
femeiescă fără vanitate ar perde în ge-
neral una din calitățile sale cele mai
atrăgătoare și din acestu motiv vanitatea
femeiescă nu e un defect, ci o virtute.

Din contră, la bărbați vanitatea nu
e o virtute, și încätă ea se manifestă
în aceeași direcțiune, ca și la femei,
vanitatea la bărbați devine mai multă
decătă un defect, ea se preface în
crimă contra virilității. Și cu toate
acestea există esemplare modelu de bărbați,
cari sunt nisce criminali vanitoși atât
de mari, încätă închisorea pe viță ar
fi o pedepsă prea ușoră pentru ei.

Astfelu de bărbați întâlnim în toate
societățile, la toate balurile, la toate pe-
trecherile, și fiindcă totu domnia lor
suntă cei mai înfocați combatenți ai
vanității femeiesci, fia-mi și mie permis
a face descrierea unui bărbat „neresistibil“,
cum l'am putut observa eu ca
tipu în societatea modernă interna-
țională.

Eroul nostru neresistibil se nu-
mesce ca toți bărbații cei frumoși Eugen
și are o barbă brună. Elă recunosc, că
suntă omeni mai înțelepți, mai culti și
mai buni ca elă, numai una nu o recu-
nosc odată cu capul, aume nu vră
să recunoscă, că ar mai pôte esista un
bărbat mai neresistibil ca elă. În
sciință admite, că e un pigmeu, ase-
menea admite și aceea, că în universu

elă e numai un omuncu, dörice în ori
ce societate de bărbați, când vine în
contactu cu femei, elă se consideră a fi
centrul acelei societăți. Elă se'nțelege,
numai elă e bărbatul cel mai frumos,
ceilalți în jurul lui sunt pitici, monstri,
fumă, și ar fi ridicul a crede, că da-
mele ar pută chiar și numai observa pe
vre-unu altul, când apare elă pe scenă.
Când e elă de față, atunci toți ochii cei
frumoși au aflat punctul lor de con-
centrare, și pe cätă timp lipsesce elă
din societate, damele simt un gol
neînțeles și cască de urit.

Cum a ajuns elă la acestu grad
de încredere în sine, nu se pôte explica
așa lesne. Elă a avut din frageda-i
tinerețe norocul la femei, însă elă nu
lăsă să-i scape norocul ca alții, ci-lă
prinde de chică și-lă face sclavul său
ori cätă s'ar și svėrcoli. Elă a studiat
femeile, cunosc și cele mai mici parti-
cularități ale lor și scie să tracteze
minunat de bine cu ele. Elă e preveni-
tor și delicat față de una, sburdătu
și cutezătoru cu a doua, er față cu a
treia își dă aerul, ca și când nici nu
i-ar păsa de ea. Prin tactica acesta, elă
a avut succese și victorii frumoșe, —

și norocos și iubit a ajuns etatea de
două-șes și cincă de ani. Acum, după
ce a implinită trei-șes de ani și pörul
începe a i-se rări, se simte cuprins de
o neliniște nervoasă. Ca și o femeie
cochetă, care nu vră să îmbătrănescă,
și se lăgă cu o energiă neinvinsă de al
două-șes și cincelea anu alu etății sale,
— pe care însă l'a scăpat cu șes
ani înainte de acesta, — așa se lăgă și
elă de juneța lui ce dispăre, și mania
de a frange toate inimile, devine tot
mai puternică. Dacă mai înainte s'au
pôte consola pentru unu desastru suferit
cu ideea, că dama outare are un gust
rău, acuma când începe să-lă cam părăsescă
norocul, e desperat.

Eugen al nostru e un artistu con-
sumat în cucerirea damelor, elă însuși
însă nu observă nimic din arta acesta.
Ideea, că amabilitatea lui neresistibilă,
calitățile lui personale și acelu seduc-
tor „nu sciu ce“, ce-lă distinge, i-au
câștigat victoriile sale, e așa de adenc
în rădăcină în minte lui, încätă elă
crede, că succesele ce le-au obținut,
au venit de sine, fără să-și fi dat elă
nici cea mai mică ostenelă. Și totuși se
pörtă cu totul altmintrelea; se pörtă

lulă monumentului marelui principe, într-o amintire a faptelor lui.

Fraternizare serbo-română.

Marța trecută a sosit în Belgrad prima corabie cu sare din România, (în urma convenției încheiate cu România). D-nii Passici, Milanovici și alții merseră pe bordul corabiei, unde se dete un prânz. Passici toastă pentru legăturile amicale între cele două popoare vecine și-și exprimă dorința pentru dezvoltarea și propășirea lor. Al doilea toast s'a ținut pentru aceia, cari au lucrat la apropierea Serbiei și a României. Ambasadorul român Rosetti-Solescu, care a fost asemenea de față, mulțumi și dori, ca cât mai curând să sosescă și din Serbia corabii în România.

SCIRILE DILEI.

Cestiunea colonisării Ciangăilor în comitatul Hunedorei a amortit pentru oătvă timp. La Deva se aduseseră vre-o 24 familii de Ciangăi, der de atunci cestiunea colonisării n'a mai făcut nici un pas înainte. Acum însă, după cum vestesc diarele ungurești, primarul orașului Deva ărași a pus în mișcare lucrul. El a fost în audiență la ministrul de finanțe și împreună au stabilit anumite modalități și condiții mai avantajoase, prin cari speră că le va succeda în viitor să seduce mai mulți proprietari Ciangăi din Bucovina, ca să-și lase casa și meșă lor și să se întorcă în „patriă.” — Numai de ar ajunge odată aici, căci de aici vor să mergă și la America...

„Comora.” Sub numirea acesta s'a înființat în comuna Comarisse din comitatul Caraș-Severin o nouă bancă românească, cu un capital în acțiuni de 5000 fl. Noua bancă s'a constituit în prima sa ședință dela 8 (20) Noiembrie, alegându-și ca președinte și director executiv pe d-l Iacob Molintu, notar cercual; Demetriu Moldovanu, casar, și Ioan Stoianu, contabil și notar. Banca și-a început deja activitatea prin acordarea de împrumuturi combiale și prin primirea de elocări spre fructificare.

Nunta din Văleni în Clușiu. „Erdélyi Hiradó” aduce la cunoștința publicului maghiar, că Vineri în 5 Decembrie n. pe scena teatrului din Clușiu se va reprezenta „Nunta din Văleni”, cunoscută piesă calumniată de jidanilor L. Ganghofer și Marku Brociner și dize: „se așteptă, că această piesă va ave mare succes.” — Ce succes se așteptă? Succes în a batjocori pe Români și viața lor socială? Și acesta acolo, unde alături

ca un bărbat, care nu se crede a fi neresistibil.

Când se află în societate poți fi sigur, că el nu va esita a face tocmai contrariul dela ceea ce faci toți ceilalți. Dacă în societate se află așa numiți domni *blasați* — trăiți — cari nu mai vor, s'eu nu mai pot să danseze, atunci el joca pe junele venjos, joca cu toate damele până își perd respirațiunea, deși știe, că a doua zi nu-și va mai simți picioarele. Când societatea e veselă și dispusă, el se rașimă într-un colț de perete palid, sătul de viață și cu privirile perdue ca și într-un vis, nu uită însă nici-odată să ia o astfel de posă, prin care se-și pună talia fracului său, s'eu pulpule lui bine vatate, într-o lumină favorabilă. Mai cu plăcere se face bolnav, bolnav de morțe. El totu-deuna are la dispozițiune un număr anumit de morbur, din cari și numai unul singur e de ajuns, ca să-l pună în mormânt. Când deci acest s'erman om bolnav de morțe petrece într-o societate, în care toți ceilalți sunt veseli, bine dispuși, când toți glumesc, ridă și-și petrec cu bucurie, și numai singur el e palid, trist și

cu teatrul din Clușiu mai e și așa dîsul „Kulturgylet”? Nu cumva are de gând direcția teatrului de a propune pe vestii autori ai „Nunții din Văleni”, Mark Brociner și M. Ganghofer, ca membri de onoare ai Kulturgyletului?

Epidemia de tifus în Cincibiserică. În zilele din urmă se părea, că epidemia începuse a scăde, fiind anunțate puține casuri nouă de bolă. Cu toate acestea Vinerea trecută s'au ivit alte 30 casuri. Să pte însă dize cu siguranță că epidemia a ajuns deja la punctul de culminațiune și a început chiar a se micșora, casurile semnalate în urmă, fiind numai de un caracter ușor. În mare parte zăc de tifus femei și copii; nu mai puțin însă au fost cuprinși de bolă și bărbații fiind adă infectați de epidemia numai dintre advocați 12 inși. Bôla este foarte grea și de lungă durată, și este de remarcată că din cei bolnaviți nici unul nu este încă deplin însănătoșat. Casurile de morțe s'au ivit numai puține. Școlile medii și comunale au fost toate închise până la o nouă dispozițiune.

Guvernatorul Băncii Naționale române. „Monitorul oficial” dela 18 Noiembrie v. publică decretul regal, prin care se numește d-l Theodor Rosetti, fost președinte al consiliului de miniștri și ministru al justiției, guvernator al Băncii Naționale a României. — Luniă trecută d-l Rosetti a și ocupat noul său post.

Invențiune nouă. „Fôia Diecesană” ne vorbește de-o interesantă invențiune, ce a făcut-o un Român oficer din Caransebeș. Dăm loc aici descrierii, observându, că ea este puțin cam întunecată. Ță ce ne spune numita fôia: Locot. c. și r. de artileria Nicolae Logojanu, de nascere din Caransebeș, a inventat o cheie numită „cheie-după comodă” (Comoditäts Doppelschlüssel), care este atât de practică, încât merită totă atențiunea și a publicului nostru. Cu această cheie se pte încuia și descuia ori și ce ușă fără a se atinge de ea; prin urmare încuierea și descuierea ușei se pte face și din pat, fiă patul în ori și care loc și direcțiune a chilei și în ori și care depărtare. Scopul și folosul practic al cheiei acesteia este: Incungiuirea morburilor ce provin din răcele ce omul și-o câștigă prin scularea din pat cald pentru de a descuia și încuia ușa ca să intre o anumită persoană (servitor, servitor etc.) Pe timpul dormirei unei a doua persoane fiind cheia în ușă, e imposibil a descuia ușa și a intra în odă. Acastă cheie se nimerese

bolnav, apoi de sine se înțelege, că atențiunea și compătimirea unor dame va fi îndreptată asupra lui. Vorbesc în mod oruătoru cu el, mână frumose-i dau apă de Colonia, și buze rumene îl întrăbă cu tinerețe, decât nu se simte mai bine. Și el nesdrăvanul, nu se simte nici-odată mai bine ca atunci; încă nu s'a întâmplată nici-odată, ca fiind bolnav rău, să fi părăsit societatea, precum face ori-care om bolnav, ducându-se acasă. Când morbul lui s'a pus pe tapet, ai dobândit prin această cel mai sigur semn, că el nu se va mișca din loc.

Cu o față durerosă și foarte interesantă se întinde el în colțul unui divan și acum se începe adevărata lui activitate. Inchide ochii de jumătate și când i redeschide, privirile i sunt îndreptate totdeuna asupra acelei dame, a cărei inimă vră tocmai s' o sdrobescă. Și ce expresiune în ochii lui? Amori consumător, melancolia profundă, dor nestins, dureri nesecate, aceste sunt cele mai mici lucruri, ce vorbesc din ochii lui. O novelă întrăgă, din care s'ar pută ceti istoria morbului său.

„Știi acum pentru ce sunt așa de

la ori-ce ușă și la ori-ce brôscă: pentru aceea precum la călători, mai virtos în hoteluri, așa în băi, pentru cei morboși, nu se pte din destul recomanda. Tractarea cu ea e foarte simplă și ori-și cine o pte foarte ușor întrebuița, fără a face cea mai mică schimbare la ușa seula brôscă. Cheia comodă e așa de mare și grea, ca o cheie comună și prin urmare fără greutate o pte omul purta la sine. Descrierea modului de întrebuițat îl primesce fiesce-care gratis, odată cu cumpărarea cheiei, a cărei preț nu va fi mai mare ca 60—80 cr. Acastă cheie e patentată pentru Austro-Ungaria, Franca, Germania și Englitera și, după-cum suntem informați, voese ca o patentă și pentru America; fabricarea și producerea e în lucrare și cât mai curând, pentru vânzare, se va distribui pe la diferite locuri. Gratulăm din inimă d-lui locotenent, care prin această invențiune face onore nu numai lui, ci și nemului din care face parte.”

Un Nestor român. Dimitrie Procoviciu, arhiepiscopul-staurophor, consilier consistorial emeritat al arhiepiscopiei ortodoxe-orientale din Bucovina, și-au serbat la 20 Noiembrie a. c. în Mămăești lângă Cernăuți iubileul de 60 de ani al preoției și căsătoriei sale. Iubilantul, după cum scrie „Fôia Diecesană”, este în etate de 87 ani și soția sa de 77 ani, ăr succesori, cari au participat la această rară serbare, sunt: 1 fiu, 2 fiice, 1 noră, 3 gineri, 25 nepoți și nepote, 21 strănepoți și strănepote, dintre cari 2 au ajuns deja la o stare socială independentă. Nestorul arhiepiscopului a ocupat însemnate funcțiuni pe timpul Episcopului E. Haeman și a fost în trei rânduri președinte al comisiei însărcinate cu regularea parochielor din arhiepiscopia Bucovinei. Pe lângă totă etatea înaintată, bătrânul iubilant se bucură împreună cu soția sa de o deplină sănătate corporală și spirituală și își aduce aminte cu multă acuratețe de toate întâmplările din timpurile demult trecute.

Stipendiu pentru un tiner meseriaș. Camera de comerț și de industrie din Brașov, în urma ordinului dd. 17 Noiembrie 65161 al Escel. Sale D-lui ministru r. u. de comerț, aduce la cunoștință, că d-l ministru a binevoit a provoca camera de comerț din Brașov, ca să recomande un tiner sîrguitor, căruia i-se va încuși pe anul 1891 un stipendiu de 300 fl. spre a pută călători în străinătate cu scop de a se perfecționa prin studii în specialitatea sa. Tinerii sîrguitori meseriași și industriași, cari doresc ași perfecționa cunoștințele

bolnav și ticăloșit? i dize ochii lui. „Tu ești, care mă uci, pentru-că te iubesc la nebuni, sufletul meu nu mai dormitează în corp, în curând el îl va părăsi, voi muri și tu vei fi cauza morții mele.” Dôna se înspăimântă de această înfricoșată acușiune, ce o citește în ochii lui, el o atrage, cum atrage ochiul de șerpă paserea; ea trebuie totu mereu să se uite la el și fiind-că nu pte crede în atăta comediă din partea lui, începe în adevăr să se intereseze de el, și când se interesează odată de el apoi jocul lui e ușor de tot, începe lupta cu arme de calbru mai greu și sfârșitul e totdeuna același: Eugen cel frumos ărași a mai probat odată, că e neresistibil.

Lui nici-odată nu i-a trecut prin minte a se cugeta la urmările ouceririlor sale: la desamăgirea femeii, la nimicirea vieții familiare și că avându a face cu un soț nervos, ușor își pune viața în joc. Despre asemenea nimicuri el nici nu visază. Cu toate, că în punctul de onore se arată a fi foarte sensibil, totuși decât cineva i-ar dize, că purtarea lui stă în conflict cu onorea, l'ar rde în față. El

speciale prin o călători în străinătate sunt der provocați, ca să-și asternă petițiunile provădate cu timbru de 50 cr. până la 22 Decembrie 1890 la 12 ore din zi la camera de comerț și de industrie din Brașov. Pot petiționa din ținutul cameral meseriași locuitori s'eu născuți în comitatele: Brașov, Trei-caune, Ciuc, Odorheiu, Târnava mare, Sibiu și Făgărașiu. În petițiune să se arate numele, locuința, giurstarile familiare, specialitatea ală de petent și planul exact al călătoriei resp. al călei pe care fiesce a-și dobândi perfecțiunea în specialitatea ală. Mai departe petenții să documenteze ce limbi cunosc și să alăture la petițiune atestatul de botez, atestatele despre ocupațiunea de până acum și despre studiile absolvate, precum și un atestat despre moralitate din partea oficiului politic. Brașov 29 Noiembrie 1890. — Camera de comerț și de industrie.

Liferațiune pentru căile ferate ale statului r. ung. Direcțiunea căilor ferate ale statului r. ung. voinde a se provisiona cu materialele trebuincioase pentru anul 1891 pe cale de oferte, a fiesat ziua de 27 Decembrie 1890 pentru pertractarea ofertelor încuse până atunci. De trebuință vor fi articole de lut ars, uleiuri de uns, flanele, pânză, perdele, covore, funărie, perii etc. Publicațiunea referitoare, precum și formularele pentru ofertă, se pot vedea la camera de comerț și industrie din Brașov.

Estasa lui Meliton.

(Articul final.)

Când Episcopului Orășii-marî pentru aceea i-se fac grele și nemeritate imputări, pentru-că cu ocaziunea consistoriului plenar ținut în cauza gimnasiului din Beiuș prin esposeul său imasant și bine-nimerit a vrsat lumină asupra situațiunii; pentru-că prin acelu esposeu a făcut posibilă Clerului diecesan, sedus prin informațiunii sinistre, cunoșcerea stării adevărate a lucrului; pentru-că totu prin acelu esposeu a adus Clerul în stare de a pută rosti în afacerea subversătoare judecată nepreocupată și matură; cu un cuvânt, pentru-că Episcopul n'a lăsat, ca Clerul să se demită în pertractarea cauzei înainte de ce o ar cunoșce aceea „ex asse”, lăsându spre acelu scop la dispozițiunea Clerului și colecțiunea aceea de acte oficiose, din cari se pot delarva nu numai actorii din trecut ai subminării institutului, ci totu-odată și complicită lor de astăzi, cari conduși de ôrba speranță egoistică, că „așa le va pută fi lor bine”, au îngreunat numai, și îngreunază totu mereu posesiunea altcum încă prea delicată a guvernului diecesan întru asigurarea

e gata totdeuna a comite indiscrețiunii interesante și dama, care-l favorizează pte fi convinsă, că amorul ei pentru el nu rămâne nici-decum un secret bine păzit.

Când cineva cutăză a-i conturba cercurile sale și pe lângă totă neresistibilitatea lui caută să se apropie de dama, pe care tocmai o fericesce cu amorul său, atunci Eugen se revoltă, se face foc și pară și numai decât ar fi în stare, l'ar arunca pe scară în jos. În totu cazul, el se îngrijese, ca adorata lui nu cumva se-și facă vre-o părere bună despre acelu îndrăneț. El nu va esita a inventa pe contul rivalului său vre-o pungășă, s'eu omor chiar și va afla lucru prea firesc, decât adorata lui va disgrația pe acelu nemernic și-l va considera numai pe el ca cel mai perfect dintre bărbați. Astfel bărbatul neresistibil, esploatându slăbiciunea, vanitatea și naivitatea femeiescă, ajunge a-și stabili o egiemonie socială, pentru ca apoi mai târziu să-și afle refugiu în căsătorie s'eu în pușcărie pentru defraudare, falsificarea și escrocheria în joc de cărți. Încheiamă această schiță cu un pa-

existenței acestui unic Institut diecesan de științe: nu mă miră, că și Meliton cuprins de „estasa“ encomiată deja, în nr. 249, al „Gazetei“ pentru aceea își vîrșă asupra mea totă livărea mâniei sale, pentru-că, avîndu eu trébă cu persoana, carea nu s'a ascunsă, ca Meliton, sub masca pseudonimității, acesteia, adevă d-lui Iosif Vulcanu, în nr. 217 și 223 ai „Gazetei“ i-am descris și eu starea adevărată a lucrului, referitor la Seminarium. Vechiă e dicala, că „Veritas odium parit.“

Chiar pentru aceea, fără ca să mă demit cu Meliton, — carele deși, precum s'a dîșu odată, numai „din smere-niă“, dîr totuși își ascunde pașii dina-ntea mea, — în polemia formală: ca în articolul precedent, mă voiu mîrgini și astă-dată, continuativ, numai la nisce întrebări simple, cari cu cătă voră fi mai „obiective“, de sigur, cu atătă i-se voră pără și lui totă-odată de mai „nevinovate“.

21. Dîce Meliton, că în afacerea Seminarium „Familia“ a fostă cea dîn-tăiu, carea a venit „să dea cu ciomagul și să alarmeze lumea română“. Eră fiind vorba despre „interdicerea conversațiunei maghiare“, tot Meliton protestăză sus și tare, că „acesta nimeni nu a pretins-o cu atătă mai puțin a forțat-o“. Ce scop a avut dîră „alarmarea lumii române“ prin „ciomagul Familiei“? — Dîcă nu o-ar soi Meliton: i-o așu spune eu.

22. Tot Meliton, trecîndu la aplicarea institutorului rutîni; vîrîndu să scie mai bine decătă mine, că ce rol i-am asemnat eu acelu-a în Seminarium: timbră de neadevărătă acea aserțiune a mea, că „tinerul rutîni din cestiune e numai unul din acei șese institutori, cari corepetăză cu clasele.“ — Inșă, să nu scie ore Meliton, că cam de 9 ani încôce institutorii cu finea fiesce-cărui periodu de preste anu, se premiăză publicu, nu amăsuratū seriei lor de clasă, ci amăsuratū rezultatului obținut și constatū din casu în casu prin inșă studenții după *computū matematicū*, și că dela regula acesta neformandū excepțiune nici Rutîniul din întrebare, cel dîntăiu în seria de clasă dintre institutori pôte să fiă cel din urmă în premiațiune, și din contră? — Dîcă nu o-ar soi: înainte de ce s'ar hitri mi-a „plesnit adevărul în față“, vină la mine, și să se informeze despre „adevărul“.

23. Ca unu ce fôrte caracteristicu trebue să relevă, că Meliton, și conșoții săi, de când s'a pornit torintele nefericitū alū încercărilor, înzădărnice ce e dreptu, dîr îndreptate totuși spre sfășierea Diecesei *in partide*: pe tot

amicii mei de „principii“, îi prezentăză publicului ca pe totă-atătă „nepoți“ ai mei. Așa Meliton și despre aprigul „L. M.“ dîce, că imi este „nepot“ — Ore, ce pôte fi cauza? — Cine nu o-ar soi; vină la mine să i-o spun eu.

24. Acea împregiurare, că Meliton într'unu locu dîce, că în răspunsurile mele „nu găsesci unu gram de sinceritate“, și că, din incidentul enunțării mele, că chiar și aplicarea celor șese institutori țintese „înflorirea națiunii noastre“, tot Meliton își permite acea neurbanitate insultătoare, că nu se cuvine — dîce dînsul — pécătosului să pună pe bazele sale lauda candorei, pe carea o profăneză: mă îndreptătesce a-i pune întrebarea, că are ore dînsul despre „sinceritate“ și „candore“ concepte curate? — Dîcă n'ar avé: vină la mine, când apoi îi voiu spune și aceea, că cum contemplescu eu „înflorirea națiunii noastre“, carea de sigur nu prin aceea se promovăză, că generațiunii tinere, „speranței acesteia a națiunii“, în mijlocul palestre sale i-se face imposibilă terminarea cursului, ci prin aceea, că se ajută la cultura științifică înă și cele mai debile capacități, cari fără sprijinul „institutorilor“ acomodați, n'ar fi în stare să termineze cursul studiilor cu succes.

25. Mî mai face încă Meliton și aceea imputare tăietore în caracteru, că eu *intorcă cestiunea pe altu teren*, spre a mă „recomanda prin acesta ore-cui și ore-nudeva“ — Adecă, pe mine mă face Meliton „teritoriu“, carele pe nimica nu sunt mai jalus, decătă chiar pe „onestitatea mea de caracteru“ și carele nu numai în foile romănesci, dîr de ani încôce și în cele maghiare, nu sub nume falsu, ca Meliton, ci cu fruntea deschisă sub numele meu propriu, am combătut în publicu, întrepid, și cu constanță bărbătescă neștrămutată, opiniunile sinistre susținute de cei mai puternici factori ai vieții politice și sociale, în cele mai delicate cestiuni de dreptu publicu ale relațiunilor dintre biserică și stat! — Să nu o scie acesta Meliton? — Dîcă nu o-ar soi: să am norocirea, și atunci îi voiu servi eu lui cu materiă destulă de meditațiun, din care va puté veni de sine și la acea conclusiune, cumcă eu întră activitatea mea publică, nu sunt condus de respecte secundare, și că eu nici când nu mi-am făcut *venalū* convingerea.

Cele ce le scrie Meliton în nr. 254 al „Gazetei“, fiindu numai „variatio super eo“: mă simtă dispensatū dela resuscitarea disputei asupra declarațiunilor, ce le am făcutū odată. Cine nu mi-a înțeles enunțatiunile, ori trage la îndoelă chiar și sinceritatea acelora: acela nu-mi va scia aprecia nici apărarea propriă. Altcum, cel-ce, ca Meliton, odată nu găsesce „un gram de sinceritate“ în enunțările mele, eră de altădată imi atribuesce totuși „un caracteru nepătat“, — pe acela chiar că nu-l înțeleg. Acestu *paradoxu* nu-l esplică destulă nici „estasa“ lui Meliton.

Inchidū observandū, că nu acela promovăză interesele națiunii, carele tocesce numai fără ca să cumpenescă urmările, dîr nu face nimica pentru națiune; ci acela, carele deși fără strepitu, face totuși totu, ce între împrejurările date este posibilu pentru înflorirea adevărată a națiunii. Analogū la acesta cetim și în S. Scriptură, că „Nu totu celū ce'mi dîce mie Dîmne, Dîmne, va intra în împărăția cerurilor, ci celū ce face voia Tatălui meu, carele este în ceruri, acela va intra în împărăția cerurilor.“ (Mat. VII 21.)

Dr. Augustin Laurant.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Sibiu, 3 Decemvre n. 1890.

Oonorabilă Redacțiune! Astăzi în 3 Decemvre s'a celebratū jubileul episcopalu de 25 alū Escelenței Sale O-lu

Archiepiscopu și Metropolită Dr. Ioan Vîncea de Butăsa în biserica parochială gr. cat. de aici cu o solemnitate neobișnuită. Serviciul divin s'a oficiat de cătră d-lu protopop gr. cat. al Sibiuului Ioan V. Rusu cu asistența preoților: d-lu Arseniu Bunea, secretaru al comitetului școl. grănițarescu din Sibiu și directoru al școlilor grănițarescu și a cooperatorului parochial Nicolau Toganu, fiindu biserica, pe lângă totu timpul nefavorabilu, plină de unu publicu distinsu ca la cele mai rari serbători. În specialu amintescū comitetul Reuniunei femeilor gr. cat. în frunte cu vrednica și zelosa presidentă a Reuniunei d-na Maria Popu de Harșianu, apoi multe alte dîmne, domni și domnișore. Asemenea cu permisiunea direcțiunilor respective au luat parte la această serbătore memorabilă elevii și elevele gr. cat. dela diversele institute de învățămîntu din locu. Cuvîntarea ocașională s'a ținut de cătră cooperatorul parochial Nicolau Toganu.

X. Y.

Apelu.*)

Adîncu fiindu convinsu, că celū mai bunu și mai cu efectu mijlocu spre răspîndirea luminei în poporul nostru îl formăză bibliotecile populare și prea bine sciind, că mai cu semă în șerile lungi de iernă, în zilele de serbători de peste anu, bietul țeran cetind, ori cetindu-i-se ar învăța multe bune și folositoare și nu s'ar aduna la cărciumă lângă înveninătorul rachiu, unde își lasă paralele, mintea, sănătatea trupescă și odihna sufletescă; subscriși ne-am simțit îndemnatu a înființa o „Bibliotecă populară română“ în comuna noastră Cehalul român legăndu-ne în acea dulce și mîngăitoare speranță, că onoratul publicu român, precum altora, așa și nouă ne va întinde multu trebuinciosul său sprijin materialu.

Ne luăm deci voiă a apela la totu Românul iubitoru de multu cercatul și neam, ca să binevoescă a sprijini cu obolul său ori cu oferte de cătră această întreprindere atăt de salutară, îndeosebi ne-am ruga pentru cătră populare romănesci, fiă acelea istorice, economice, religioase; fiă basme, colinde colecții de gîcitură, cimilituri, versuri, povești și romanuri scrise în stilu popular și îndeosebi morale.

Plin de încredere ne întorcem privirile noastre spre onorații domni autori și redactori români, ca să binevoescă a ne trîmite din lucrările și diarele d-nialor.

Tote ofertele maritimose se voră chita la timpul său prin diarele române.

Cărțile și ofertele în bani suntă a se adresa francate presidentului bibliotecii populare române Antoniu Bălibană în Cehalul român (O-Csaholy) p. u. Tășnad (u. p. Tashnad) comitatul Sălăgiu (Szilagy megye).

Din încredințarea comitetului. Cehalul român, 27 Novembre n. 1890. Antoniu Bălibană, Dionisiu Valeanu, Presed. și Secretaru. cassar și bibliotecar.

Mulțămîntă publică.

Măgura, 18 Noemvre 1890.

La stăruința tînerului și zelosului preotū administratoru din Măgura, a d-lui Zahariă Bulbuc, s'a înființatū în comuna acesta o fundațiune cu scopu, ca din ea să se edifice odată o biserică. Onore li-se cuvine tuturor d-lor și poporenilor credincioși, cari la primul îndemnu au și oferit spre acestu mărețu scopu în bani și bucate precum urmăză:

On. D-nu Zahariă Bulbuc 10 fl. Basiliu Szabo, notarū 50 fl. George Popu, învățatorū 20 fl. Pavelu Hangea, învățatorū 50 fl. Gavrilu Ruști, fostu not. 50 fl. Vasiliu Bora 5 fl. Ioan Bulbuc 2 fl. Samuil Bulbuc 5 fl. Mihailu Bulbuc 5 fl. Tanase Bulbuc 5 fl. G. Ruști 5 fl. Ioan V. 1 fl. Antou Pleșcanu 1 fl. Pavelu Popu 1 fl. P. Cămpenu 5 fl. I. Urda 5 fl. S. Dejan 5 fl. N. Dejan 5 fl., Arit. Cămpenu 5 fl. Lazar Rusti 1 fl. Pant. Cămpenu 5 fl. Petre Horga 2 fl. Nichita Dejan 1 fl. Vasile Samson 5 fl. Terente Feldrihan 1 merță mălaiu. Domide Candale 3 fl. Ioan Boscoe 2 fl. Ștefanu Rusti 5 fl. George Lupoe 5 fl. Simionu Luciu 5 fl. Vasile Sidoru 5 fl. Iosif Dejan 2 fl. Alesa Popu 2 fl. Simionu Popu

5 fl. Timoteiu Candale 2 fl. Madalina Șiotu 5 fl. Clementu Gaina o merță degru Damide Popu 5 florini Petru Miciu 5 florini P. Romanesi 2 florini Davidu Popu 6 fl. Demianu Graba 4 fl. Georgiu Bora 1 fl. Ter. Ciforu Miciu 5 fl. Iacobu Darabanu 5 fl. Iftode Bota 10 m. ovésu. Seridonu Sittericzy 5 fl. Sidoru Bora 3 fl. Dănilă Bora 5 fl. Nechita A. Bora 4 fl. Dumitru Șiotu 6 fl. Domnița Șiotu 2 fl. Ștefanu Ciforu 3 fl. Vasilie Bora 2 fl. Iovu Steopoe 10 fl. Vasile Sittericzy 2 fl. Tanase Cămpenu 3 fl. Moisa Capra 2 fl. Demianu Pleșcanu 6 fl. Nic. Pleșcanu 3 fl. Elisie Pleșcanu 3 fl. Iacobu Miciu 2 fl. Nicolae Romanesi 5 fl. Foca Nacu 2 fl. Iosif Cămpenu 2 fl. I. Bora 5 fl. Gavrilă Badeu 1 fl. Zahariă Bora 10 fl. Zahariă Moroșianu 5 fl. Macaveiu Bora 5 fl. Alesa Popu 1 fl. Nicolau Puiu 2 fl. Dumitru Bora 1 fl. Vasile Stretea 2 fl. Eremia Ureche 5 fl. Vasile Basga 5 fl. Iosif Molhovanu 5 fl. Samsonu Ustini 5 fl. Ioan N. Puiu 5 fl. Gavrilu Șiotu 6 fl. Teodoru Sittericzy 6 fl. Condrate Popu 5 fl. Vasiliu Moroșianu 2 fl. Anton Moroșian 2 fl. Ivan Moroșian 2 fl. Simionu Darabanu 2 fl. Macedonu Moroșianu sfetū bis. 10 fl. Domide Horga 1 fl. Foca Moldovanu primaru comunalu 5 fl. Tanase Romanesi 5 fl. Iacobu Rusti 5 fl. Ioan Șiotu 2 fl. Eremia Cămpenu 3 fl. Georgiu Cobeleiu 10 fl. Ciforu Cobeleiu 10 fl. Gregoriu Boscoe 5 fl. Ioan V. Bora 3 fl. Teodoru Rusti 5 fl. Zenovia Moldovanu 3 fl. Gavrilă m. Rusti 5 fl. Ioan Jarda 10 fl. Ioan Mihali 2 fl. Toma Horga 5 fl. Pant. Dejan 2 fl. Cornila Miciu 5 fl.

Suma totală 558 fl. în bani și 13 merțe de bucate.

Georgiu Popu, invet.

DIVERSE.

Elocință. „Courier de Lyon“ istoricesce următore probă de elocință a unui primaru: Intr'o comună mare din departamentul vecin, primarul primu pe noulu prefectu încungiurată de toți fruntașii comunei, și-i ținū o vorbire în-sufletită, în care laudă tote însușirile acestui funcționar înalt. „Prefectul nostru nu e numai unu bravu funcționar de administrați, dîr este și unu economu de frunte. Toți soimū, că moșia din X. nu aducea câștigū *nic de o para*, înainte de a o cumpăra dînsul: de când însă moșia a intratū în mânil d-sale, și de când o cultivă după cunoscințele sale economice, ea aduce *indoitū* ca mai nainte!“

Fondurile poliției secrete în Italia. Dintr'o statistică apărută în timpul din urmă reeșă, că fondurile secrete italiene mergū totu spre creștere. Pe timpul ministrului președinte Ricasoli ele atingeau suma de 700,000 franci, sub D-lu Zanardelli 1,000,000, er sub D-lu Depretis au fostū ridicatē la 1,100,000 franci. D-lu Crispi a cerutū încă 450,000 și deorece nici această sumă nu i-a fostū suficientă, el a convertitū în fonduri secrete creditul de 1,200,000 franci, care figura în budgetu, pentru represiunea brigandagiului și pentru siguranța publică. În astu modū fondurile secrete s'au ridicat ađi la suma de 2,725,000 franci. Acesta sumă pôte fi cheltuită, după-cum înțelege D-lu Crispi, fără a fi obligatū a da contū nimenui, ori cine ar fi elū. — Acesta esplică pôte succesul electoralū ce l'a raportatū acum guvernulū.

Telefonul în spitalū. Nu de multu s'a aplicatū electricitate într'unu spitalū din New-York, după unu sistemū fôrte ingeniosu. Salele bolnavilor au fostū unite cu odaia de primire pentru publicu, prin fire telefonice astfel, că: bolnavi atinși de bole contagioase se pôte comunica cu aceia, cari vinū a-i cerceta fără a fi însă cesti din urmă espuși de a se infecta.

RECTIFICARE. La corespondența din Anvers, publicată în Nr. 256 alū fôiei noastre, subscrierea a doua este a se ceti; *Mariu Mirica* er nu „Mizica“, cum din erorē s'a publicatū; er în Nr. 261, la raportul din dieta unghurescă, șirul alū 4-lea dela sfîrșitū, este a se ceti: „*concesiune*“ în locu de „*concediu*“.

Proprietarū:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorū responsabilu interimalu:
Gregoriu Maiorū.

* Suntū rugate tote diarele de dîncôce și dîncolo de munți a reproduce acestu apelu.

Cursul la bursa de Viena din 3 Decembrie st. n. 1890

Table with financial data including gold and silver prices, exchange rates, and interest rates.

Cursul pieței Brașov din 4 Decembrie st. n. 1890.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and other commodities in Brașov.

Nr. 13991—1890. 44,3—3

PUBLICAȚIUNE

Spre scopul asigurării îngrijirii curățirii stradelor și canalurilor în orașul Brașov...

Se provocă deci reflectanți, ca până în 12 Decembrie a. c. 12 ore înainte de prânz...

Ofertele au ca să conțină declarațiunea oferentului, cumcă condițiunile de ofertă și acele contractuale...

În ofertă este de a se aminti în țifre și litere suma anuală de rebonificare, carea se pretinde pentru îngrijirea curățirii stradelor și canalurilor.

Ofertele așternute la timpul prescriș se vor deschide comisional mîine în 12 Decembrie a. c. înainte de prânz la 3 ore în oficiul orașenesc economic.

Detailatele condițiuni de ofertă și acele contractuale se află până în ziua pertractării de ofertă la deja amintitulă oficiu și se pot examina în decursulă ôrelor și oficiose de fiecare.

Brașov, 27 Noemvrie 1890.

Magistratulă orașenesc.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tutangeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciureu.

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary: Pe trei luni (3 fl.), Pe șese luni (6 fl.), Pe un an (12 fl.).

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: Pe trei luni (10 fr.), Pe șese luni (20 fr.), Pe un an (40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing rates for Sunday issues in Austro-Ungary: Pe an (2 fl.), Pe șese luni (1 fl.), Pe trei luni (50 cr.).

Pentru România și străinătate:

Table showing rates for Sunday issues in Romania and abroad: Pe an (8 franci), Pe șese luni (4 franci), Pe trei luni (2 franci).

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Iunie 1890.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predalea, etc.), train types, and departure/arrival times.